

Kiállítás dátuma: 2013-02-11

Verzió: 3.0

## 1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

### 1.1. Termékazonosító

- Kereskedelmi név: **Bordóilé NEO SC**

### 1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

- Gombaölő permetezőszer

### 1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

**AGROTERM Kft.**

**Cím:** 8182 Peremartonyártelep, Pf.: 29

**Telefon:** +36 88 455-069

**Telefon/Fax:** +36 88 455-118

**E-mail:** [agroterm@agroterm.hu](mailto:agroterm@agroterm.hu)

**Weblap:** [www.agroterm.hu](http://www.agroterm.hu)

### 1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat

Cím: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: 06 1 1476 6464 (8<sup>00</sup>-16<sup>30</sup>)

Zöld szám: 06/80-20-1199

Fax: 06 1 476 1138

e-mail: [ettsz@okbi.antsz.hu](mailto:ettsz@okbi.antsz.hu)

## 2. SZAKASZ: A veszély meghatározása

### 2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

**Xi, irritatív**

**R 41** Súlyos szemkárosodást okozhat

**N, környezeti veszély**

Vízi szervezetekre kifejezetten veszélyes.

**R 50/53** Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

### 2.2. Címkézési elemek

- **A készítmény p.o. LD 50 értéke (patkányon):** 10 000 mg/kg testtömeg
- **Méhveszélyesség:** rendeltetésszerű felhasználás esetén károsodást nem okozhat. Nem jelölés köteles.
- **Tűzveszélyesség:** nem jelölés köteles. (Nem tűzveszélyes „E”)
- **Vízi szervezetekre való veszélyesség:** kifejezetten veszélyes.

Veszélyesség szerinti besorolás: **Xi**, irritatív; **N**, környezeti veszély



### Kockázati mondatok

**R 41** Súlyos szemkárosodást okozhat

**R 50/53** Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

### Biztonsági mondatok

**S 2** Gyermekek kezébe nem kerülhet

**S 13** Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

Bordóilé NEO SC

<b>S 20/21</b>	A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad
<b>S 25</b>	Kerülni kell a szembe jutást
<b>S 26</b>	Ha a szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
<b>S 35</b>	Az anyagot és az edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell
<b>S 39</b>	Szem-/arcvédőt kell viselni
<b>S 57</b>	A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni
<b>SP 1</b>	A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközeivel ne szennyezze a vizeket!
<b>SPe 3</b>	A vízi szervezetek védelme érdekében a felszíni vizektől <b>50 m távolságban</b> tartson meg egy nem permetezett biztonsági övezetet!
<b>SPo 2</b>	Használat után minden védőruházatot ki kell mosni!

### 2.3. Egyéb veszélyek

- **Méhveszélyesség:** rendeltetésszerű felhasználás esetén károsodást nem okozhat. Nem jelölés köteles.
- **Tűzveszélyesség:** nem jelölés köteles. (Nem tűzveszélyes „E”)

## 3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

### 3.1. Anyagok

-

### 3.2. Keverékek

Veszélyes anyagok	CAS	%	Osztályozás (67/548/EGK szerint)		Osztályozás (1272/2008 szerint)	
			N	R		
Bordói keverék	8011-63-0	28,5±1,4	Xn	R 50	Veszély	H 410
			Xi	R 53	GHS 05, 07, 09	H 332
				R 20	akut toxicitás (belégzés) 4. kat.	H318
				R 41	szemkárosodás 1. kat.	
					vízi akut 1. kat.	

## 4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtás

### 4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

<b>Belégzés:</b>	Friss levegő, szükség szerint légzéstámogatás, orvosi segítség.
<b>Bőr:</b>	A szennyeződött ruházat eltávolítása. Azonnal bő szappanos vízzel lemosni az érintett bőr felületet.
<b>Szem:</b>	Azonnal bő vízzel öblíteni (min. 15 perc), a szemhéjakat felemelve. Szükség szerint szakorvosi ellátás.
<b>Lenyelés:</b>	Langyos, enyhén sós aktívszéntartalmú és tojásfehérjét tartalmazó 1-2 pohárnyi víz itatása. Alkohol tartalmú anyagok adása tilos! Azonnali szakorvosi ellátás szükséges.

A sérültet friss levegőre kell vinni, ne hagyjuk lehűlni. Esméletvesztés veszélye esetén stabil oldalfekvésbe kell elhelyezni, és így szállítani.

### 4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

<b>Belégzés:</b>	A permetlé belégzése esetén izgathatja a légutakat köhögés, légszomj, torokfájás és orrfolyás.
<b>Bőr:</b>	Bőrfelület enyhe bőrpír, duzzadás, viszketés, fájdalom.
<b>Szem:</b>	Enyhén irritálhatja a szem kötőhártyáját, pirosodás, duzzadás, viszketés, könnyezés, fájdalom.
<b>Lenyelés:</b>	Fémes íz, hányinger, hasfájás, hasmenés.

### 4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

**Utasítások az orvos számára:** rézmergezés szerint, tüneti megfigyelő kezelés, hánytatni tilos!

**Ellenanyag:** CaNa<sub>2</sub>-EDTA intravénásan

## 5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

### 5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag:

- homok, hab, CO<sub>2</sub> oltó, poroltó.

Az alkalmatlan oltóanyag:

- Nem ismert

## 5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

- Bomlástermékei toxikusak és/vagy izgatóak: A nem tökéletes égés és a termikus bomlás során különböző mérgezési képességgel rendelkező gázok, mint pl.: szén-monoxid, szén-dioxid, korom képződik.
- Ezek belélegzése veszélyes.
- A szennyezett oltóanyag ne szivároгjon talajba, élővizekbe.

## 5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

- Zárt védőruha, sűrített-levegős légzésvédő, ha szükséges.

# 6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

## 6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

### 6.1.1. *Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében*

- A veszélykörzetben védőfelszerelést kell használni. A nem érintett személyek eltávolítása. Hatóságokat értesíteni.

#### **Személyi védőfelszerelés**

- Zárt munkaruha, arc/szemvédő, védőkesztyű, lábbeli, légzőkészülék (tűz esetén)

## 6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

- Tartsuk be a növényvédő szerekre vonatkozó országos előírásokat.

## 6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

- A kiömlött anyagot gáttal körülvenni, inert anyaggal fedni, zárt edényzetbe gyűjteni.
- Zárt tereket kiszellőztetni.
- Az összegyűjtött anyagot arra alkalmas vegyi hulladékégetőbe szállítani, megsemmisítésre.
- A helyszínt bő vízzel felmosni.

## 6.4. Hivatkozás más szakaszokra

- lásd 4, 8, 13. szakasz

# 7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

## 7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

- Kerüljük a termék bőrre, szembe, ruhára jutását.
- Kerüljük permetének, gőzének belégzését.
- Munkavégzés közben enni, inni, dohányozni tilos!
- Az anyag hatásának kitett munkaterületen elszívásról, megfelelő szellőzésről gondoskodni kell, emellett személyes védőeszközök használata ajánlott.
- Ne hagyjuk összegyűlni a munkatérben; a munkagépek környezetét tartsuk tisztán.
- Növényvédő szerekre vonatkozó kezelési előírásokat is vegyük figyelembe.

## 7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

#### *Raktárhelyiségre vonatkozó követelmények*

- Száraz, fagymentes, max. 35 °C -ig, jól szellőztetett helyen.

#### **Tárolóedényekre vonatkozó követelmények**

- Eredeti, zárt csomagolásban tárolni.

#### *Anyagok együttes tárolására vonatkozó utasítások*

- Élelmiszerektől, takarmánytól elzárva tartandó.

#### *Tárolási körülményekre vonatkozó további információk*

- Eredeti, zárt csomagolásban tárolni.
- Tartsuk be a növényvédő szerekre vonatkozó országos előírásokat.

## 7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

- növényvédő szer (gombaölő permetszer)

## 8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

### 8.1. Ellenőrzési paraméterek

- Nincs adat

### 8.2. Az expozíció ellenőrzése

Légutak	-
Kéz	védőkesztyű
Szem	védőszemüveg / vagy permetező arcvédő
Bőr	zárt védőruha / lábbeli
Test	zárt védőruha
Láb	védőlábbeli
Fej	védőkalap

#### Általános védelmi és higiéniai intézkedések

- Munka közben enni, inni, dohányozni TILOS! A munka megszakítása/befejezés esetén alapos mosakodás szükséges (tus, fürdő, hajmosás). Ruhaváltás. Védőeszközöket is tisztítani kell.

## 9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

### 9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső jellemzők:	kékeszöld viszkózus, homogén folyadék
Szag:	jellegzetes szaga
Szagküszöbérték:	nincs adat
pH-érték:	pH 1 % vizes oldatban 20°C-on: <b>8.1 ±0.09</b> (95% konfidencia intervallum)
	pH hígítás nélkül oldatban 20°C-on: <b>8.4 ±0.01</b> (95% konfidencia intervallum)
Olvadáspont/fagyáspont:	nincs adat
Kezdeti forráspont és forráspont tartomány:	nincs adat
Lobbanáspont:	nincs adat
Párolgási sebesség:	nincs adat
Tűzveszélyesség (szilárd, gázhalmazállapot):	nem tűzveszélyes (nem jelölésköteles – E tűzveszélyességi osztály)
Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	nincs adat
Gőznyomás:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Relatív sűrűség:	1,238±0,0004 (95 % konfidencia intervallum) 20 °C-on
Oldékonyság:	vízzel hígítható
Megoszlási hányados: n-oktanol/víz:	nincs adat
Öngyulladási hőmérséklet:	nincs adat
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Viszkozitás:	nincs adat
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	nincs adat
Oxidáló tulajdonságok:	nincs adat

### 9.2. Egyéb információk

- Nincs adat

## 10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

### 10.1. Reakciókészség

- Normál körülmények közt stabil.

### 10.2. Kémiai stabilitás

- Normál körülmények közt stabil.

- A növényvédő szerek vizsgálatára előírt gyorsított tárolási próba (54±1 °C-on, 14 nap) alapján készítmény növényvédelmi szempontból fontos tulajdonságai hatóanyag tartalom (Cu), szemcseméret, önthetőség, spontán diszperzió és szuszpendálhatósági tulajdonságok nem változnak.

### 10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

- Normál körülmények közt stabil.

### 10.4. Kerülendő körülmények

- fagy, erős hőhatás

### 10.5. Nem összeférhető anyagok

- ásványi savak

### 10.6. Veszélyes bomlástermékek

- Nem tökéletes égés és a termikus bomlás során különböző mérgezési képességgel rendelkező gázok, mint pl.: szén-monoxid, szén-dioxid, korom képződik.

## 11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

### 11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

akut toxicitás (patkányon elvégzett vizsgálat alapján):

- LD<sub>50</sub>(mg/kg testsúly): 300 és 2000 között vizsgálati eredmény alapján az OECD irányelvének : GHS kategória: 4

bőrkorrózió/bőrirritáció

- Az EC 2001/59/EC irányelvnek és az (EC) No. 1272/2008 szabályozásnak megfelelően a Bordóilé SC testanyagot nem sorolhatjuk bőrirritációs osztályba, mivel bőrirritációs hatást az elvégzett vizsgálat alapján nem tapasztaltak.

súlyos szemkárosodás/szemirritáció

- Az EC 2001/59/EC irányelvnek és az (EC) No. 1272/2008 szabályozásnak megfelelően a Bordóilé SC testanyagot nem sorolhatjuk szemirritációs osztályba, mivel az okozott hatás a besoroláshoz szükséges határt nem érte el.

légzőszervi

- A median letális koncentráció (4h LC<sub>50</sub>) Wistar patkányon magasabbnak bizonyult mint 4.739 mg/L.

A vizsgálatot US Environmental Protection Agency (EPA) Health Effects Test Guidelines, OPPTS 870.1300, Acute Inhalation Toxicity, August 1998. OECD guideline 403 (May 1981 and continuous series) and Commission Regulation (EC) No 440/2008, Annex Part B, B.2: "Acute Toxicity (Inhalation)", Official Journal of the European Union No. L142, dated May 31st, 2008 irányelvek alapján végezték el.

csírasejt-mutagenitás	nincs adat
rákkeltő hatás	nincs adat
reprodukciós toxicitás	nincs adat
egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	nincs adat
ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)	nincs adat
aspirációs veszély	nincs adat

### Egyéb toxikológiai hatások

- Méh veszélyesség: nem jelölés köteles  
 kontakt LD<sub>50</sub> értéke(házi méh-48 órás expozíció): > 1000 µg/méh  
 orális LD<sub>50</sub> értéke. 559,54 µg/méh
- A humán mérgezés a rézmérgezés tüneteivel rendelkezik.

## 12. SZAKASZ: Ökológiai információk

### 12.1. Toxicitás

- Nincs toxikus hatása a földgiliszták szaporodására 1000mg/kg száraz talaj mennyiségben sem.
- Az 56 napos NOEC, valamint EC<sub>50</sub> értéke: > 1000 mg/ kg

### 12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

- nincs adat

### 12.3. Bioakkumulációs képesség:

- A kísérleti anyag a vizsgált koncentrációban nem mutatott toxicitást a mikrobiális inokulumra nézve.
- Az oxigénfogyasztási adatok alapján kimondható, hogy a kísérleti anyagnak nincs gyors biodegradációs képessége.

#### 12.4. A talajban való mobilitás

- nincs adat

#### 12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

- nincs adat

#### 12.6. Egyéb káros hatások

- nincs adat

### 13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

#### 13.1. Hulladékkezelési módszerek

- A csomagolóanyagot az EWC kód szerint veszélyes hulladékként elnevezik. EWC kód:150110

### 14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

#### Szállítás szempontjából nem számít veszélyes árunak.

14.1. UN-szám	nem értelmezhető
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	nem értelmezhető
14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)	nem értelmezhető
14.4. Csomagolási csoport	nem értelmezhető
14.5. Környezeti veszélyek	nem értelmezhető
14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések	nem értelmezhető
14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás	nem értelmezhető

### 15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

#### 15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

##### Nemzeti előírások

##### **Biztonsági adatlappal kapcsolatos szabályozás:**

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU RENDELETE (2010. május 20.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet módosításáról

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU rendelete

##### **Felhasználási korlátozás:**

A 41/2000. (XII.20.) EüM-KöM együttes rendelet az egyes veszélyes anyagokkal, ill. veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról.

##### **Hulladékkezelés és ártalmatlanítás:**

A 2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról, az 98/2001 (VI.15.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, 16/2001. (VII.18) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről.

##### **Munkavédelem:**

Az 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről és az ehhez kapcsolódó miniszteri rendeletek.

##### **Munkahelyi levegőszennyezési határérték:**

A 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet a munkahelyek kémia biztonságáról.

##### **Szállítás:**

A 20/1979. (IX.18.) KpM rendelet az ADR alkalmazásáról

#### 15.2. Kémiai biztonsági értékelés

- Az adott /keverék tekintetében a szállító nem végzett kémiai biztonsági értékelést.

### 16. SZAKASZ: Egyéb információk

#### A biztonsági adatlapban használt rövidítések és betűszók magyarázata:

**ADR:** Veszélyes Áruk Nemzetközi Kozuti Szallitasarol szolo Europai Megallapodas

<b>CAS szám:</b>	Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat indexszáma, egy egyedi azonosító-szám
<b>EINECS szám:</b>	Letező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Europai Jegyzékében szereplő vegyi anyagok több számjegyű azonosító jele
<b>EWC kód:</b>	Europai Hulladék Katalógus, amely a hulladékok megnevezését és kódszámát tartalmazza
<b>GHS(CLP):</b>	Az ENSZ által kidolgozott „Vegyianyagok osztályozásának és címkézésének globalisan harmonizált rendszere” („Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals”)
<b>LD<sub>50</sub>:</b>	50 % halálozási ratakhoz tartozó koncentráció
<b>REACH:</b>	Vegyianyagok Regisztrációja, Értékelése, Engedélyezése és Korlátozása
<b>EC<sub>50</sub>:</b>	Az anyag azon effektív koncentrációja, amely a maximális válaszreakció 50%-át idézi elő.
<b>ErC<sub>50</sub>:</b>	EC <sub>50</sub> a szaporodási sebesség gátlására vonatkoztatva
<b>LC<sub>50</sub>:</b>	Halálos koncentráció a populáció 50 %-ára. A LCx a vizsgált anyag által meghatározott időintervallumon belül x%-ban halált okozó koncentráció.
<b>PBT:</b>	perzisztens, bioakkumulatív és mérgező
<b>vPvB:</b>	nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív
<b>ppm:</b>	Segítségével az anyagok nagyon híg koncentrációi adhatók meg. Egy ppm egyenértékű 1 liter vízben 1 milligramm anyaggal (mg/l), vagy 1 kilogramm földben 1 milligramm anyaggal (mg/kg).
<b>NOEC:</b>	No Observed Effect Concentration: az a legnagyobb vegyi anyag koncentráció, amelynek még nincs megfigyelhető hatása egy élőlény (tesztorganizmus) hosszú távú kitettsége esetén.

Felhasználás korlátozására tett javaslat: -

A 3. pontban használt R mondatok és veszélyjelek teljes szövege:

**Veszélyjelek:**

**N:** környezeti veszély

N



Környezeti veszély

**Xi:** irritatív

Xi



irritatív

**Xn:** ártalmas

Xn




ártalmas

**R mondatok:**

<b>R 20</b>	Belélegezve ártalmas.
<b>R 41</b>	Súlyos szemkárosodást okozhat
<b>R 50</b>	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.
<b>R 53</b>	A vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.

<b>H 332</b>	Belélegezve ártalmas.
<b>H 318</b>	Súlyos szemkárosodást okoz.
<b>H 410</b>	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.

GHS 05<sub>1</sub> 

GHS 07<sub>1</sub> 

GHS 09<sub>1</sub> 

A közölt információk legjobb tudomásunk szerint pontosak és a hozzáférhető legjobb információkat jelenítik meg. Mindazonáltal nem vállalunk sem kifejezett, sem hallgatóságos garanciát / felelősséget semmiféle kárért / következményekért, ami az anyag kezelése / felhasználása során felmerül.

Biztonsági adatlap vége

Változás: 2.2 pont, 16. szakasz